

USTAVNI SUD CRNE GORE
PODGORICA

УСТАВНИ СУД ЦРНЕ ГОРЕ

10.05.2023			
Priloge	Broj	Podpis	Podpis
U-1	9/23		

Na osnovu člana 150, stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo:

INICIJATIVU ZA OCJENU USTAVNOSTI

Člana 54 st. 1 tač. 6 i Člana 55 st. 1 tač. 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti

Član 54 st. 1 tač. 6 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti glasi:

„Za predsjednika i člana Savjeta Agencije ne može biti imenovano lice koje je:

6) bračni drug lica iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava ili su sa njima u srodstvu po prvoj liniji, u pobočnoj liniji do drugog stepena i u srodstvu po tazbini.

Kandidat za člana Savjeta Agencije je dužan da nadležnom radnom tijelu iz člana 52 stav 2 ovog zakona dostavi pisanu izjavu da ne postoje smetnje za imenovanje utvrđene ovim zakonom”

Član 55 st. 1 tač. 3 glasi:

“Predsjednik, odnosno član Savjeta Agencije može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

3) ako nastanu okolnosti iz člana 54 ovog zakona”

Smatramo da navedene odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti nisu u skladu sa garancijama prava i Sloboda iz Ustava Crne Gore i međunarodnih ugovora o ljudskim pravima koji obavezuju Crnu Goru.

OBRAZLOŽENJE

Članom 54 st. 1 tač. 6 i Članom 55 st. 1. tač. 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti uskraćeno je načelo zabrane diskriminacije i prava na rad, kao i pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života.

Odredbama iz člana 54 st. 1. tač. 6 i člana 55 st. 1 tač. 3 Zakona o zaštiti podatka o ličnosti neposredno su diskriminirani članovi Agencije za zaštitu ličnih podataka.

Naime, pomenute odredbe su formulisane tako da je dovoljan oblik srodstva, krvnog ili tazbinskog, do određenog stepena sa licima iz člana 54 stav 1 tač. 1,2,3,4 (poslanik ili odbornik; članovi Vlade; imenovala ili postavila Vlada Crne Gore; funkcioner političke stranke (predsjednik stranke, član predsjedništva, njihov zamjenik, član izvršnog i glavnog odbora i drugi stranački funkcioner) da bi Predsjednik, odnosno član Savjeta Agencije mogao biti razrješen prije isteka vremena na koje je imenovan.

Dakle, u ovom slučaju uopšte se ne uzima u obzir psihički odnos, iliti svijest o tome da li član Savjeta Agencije zna da se neko iz njegovog srodstva postao poslanik ili odbornik, već po automatizmu se pretpostavlja da je u pitanju vid nepotizma ili sukoba interesa.

Ovakve odredbe gore pomenutih članova su u sukobu sa nekim od osnovnih načela i članova Ustava Crne Gore:

- Član 1. stav 2. Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.
- Član 35 Ustava Crne Gore koji jemči svakome nevinost dok se ne dokaže suprotno, pa i u ovom slučaju.
- Član 40 Ustava Crne Gore i članom 8 Evropske Konvencije o ljudskim pravima gdje se svakom jemči pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, te i pravo da uređuje porodične odnose sa svojom porodicom i srođnicima na način na koji želi.
- Član 62 Ustava Crne Gore u kojem se svakome jemči pravo na rad, kao i na pravične uslove rada.
- Član 8. stav 1. Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu.
- Član 16.tač.1.i 5. Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju: 1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje; 2) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

- Član 17.stav 2. Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma. Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo
- Član 145. Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Navodimo odredbe za zaštitu privatnog i porodičnog života iz razloga što nije neophodno da svako sa svojim srođnicima, bilo krvnim ili tazbniskim, bude u dobrim porodičnim odnosima. Šta više, sve češće je situacija upravo obrnuta. Pa se zbog toga postavlja pitanje da li je legitimno da neko bude razriješen bez svoje krivice i svijesti samo zato što je neko od njegovih srođnika stupio na funkciju iz člana 54 stav 1, 2, 3, i 4. (poslanik ili odbornik; članovi Vlade; imenovala ili postavila Vlada Crne Gore; funkcioner političke stranke (predsjednik stranke, član predsjedništva, njihov zamjenik, član izvršnog i glavnog odbora i drugi stranački funkcioner)

Hipotetička situacija: *Dva brata nisu u dobrim porodičnim odnosima, ne razgovaraju međusobno unazad 15 godina. Jedan od braće je član Agencije. Drugi brat iz razloga personalne satisfakcije kandiduje se za odbornika ili poslanika jer zna da on neće imati posledice a njegov brat će po automatizmu biti razriješen funkcije.*

To je razlog navođenja članova koji se pozivaju na slobodu uređenja porodičnih odnosa. Samo zato što je neko krvno vezan ne znači da je u dobrim međuljudskim odnosima.

Dakle, ističemo da osporene odredbe Zakona stavljaju lice na koje se odnose u potpuno pasivan pravni položaj, da bez svog znanja, svijesti i volje ostaju uskraćena za elementarno Ustavno pravo, a to je pravo na rad iz člana 62. Ustava Crne Gore, i načelo jednakosti jer je član Agencije u ovoj situaciji stavljen u nejednak i neravnopravan položaj u odnosu na sva druga lica u pogledu prestanka i gubitka prava na radni odnos.

Naglašavamo da navedena lica bez bilo kakvog svog činjenja ili nečinjenja i bez bilo kakve radnje kojom bi uopšte mogli da utiču na konkretnu situaciju po automatizmu ostaju lišena Ustavnog prava na rad. Sa druge strane, i krug lica iz člana 54 st 1 tač. 6 moraju da se uzdržavaju, odnosno lišavaju Ustavnog prava da biraju i da budu birani, odnosno Ustavnog prava na političko djelovanje i organizovanje, i Ustavnog prava na slobodan izbor zanimanja da njihov srođnik ne bi bio po automatizmu razriješen sa pozicije člana ili predsjednika Savjeta Agencije za slobodan pristup informacijama.

Ovakva Zakonska norma sa navedenih razloga, nesporno je u nesaglasnosti u osnovnim načelima i odredbama Ustava Crne Gore te odredbama Evropske Konvencije o ljudskim pravima i apsolutno ne doprinosi sprečavanju nepotizma, već isključivo lišava određen krug lica njihovih Ustavnih prava pa se eventualno uvođenje odredbi za sprečavanje

sukoba interesa, nepotizma i korupcije mora normirati na drugačiji način ukoliko je intencija Zakonodavca bila da takve norme nađu mjesto u navedenom Zakonu.

Članom 1 Protokola 12 Evropske Konvencije o Ljudskim pravima se jemči opšta zabrana diskriminacije po bilo kom osnovu. Smatramo da su gore pomenute odredbe u sukobu sa ovim članom, jer svako ko bude razriješen bez svoje krivice zbog radnje drugog lica je nesporno diskriminisan.

Zbog svega navedenog predlažemo da Sud prihvati ovu inicijativu, razmotri predmet i donese

ODLUKU

Utvrđuje se da član 54 st.1 tač. 6 i Član 55 st.1 tač. 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore.

U Podgorici

04.05.2023. godine

Advokat

ADVOKAT
mr Mladen Tomović
PODGORICA, ul. Oktobarske revolucije 157/1
Tel: 067 247 423; e-mail: tomovicadv@gmail.com